

MODELI TRETMANA ODRASLIH OSOBA S TEŠKOM MENTALNOM RETARDACIJOM U SAVEZNOJ REPUBLICI NJEMAČKOJ

WALTER SRASSMEIER

primljeno: siječanj '97
prihvaćeno: svibanj '97

Stručni članak
UDK: 376.4
796.012

U radu je dat pregled modela tretmana za odrasle osobe s teškom mentalnom retardacijom u Saveznoj Republici Njemačkoj. Naveden je prikaz postojećeg stanja na području rada i radne okupacije te stanovanja. Nadalje je izložen razvoj oblika tretmana u kontekstu tendencija normalizacije i integracije. Pritom se razmatra niz eksperimentalnih modela s ciljem integracije osoba s teškom mentalnom retardacijom u stambene zajednice u lokalnim sredinama. Zaključno se navode predodžbe i sugestije za daljnji razvoj s teškom mentalnom retardacijom, tj. Usklađivanju njihovih individualnih potreba i socioekoloških uvjeta života.

Razvoj pružanja institucionalne pomoći osobama s umjerenom i težom mentalnom retardacijom započeo je 50-tih godina izgradnjom škola, osnivanjem roditeljskog udruženja za pomoć osobama s mentalnom retardacijom "Lebenshilfe" 1958.; Njemački prosvjetni savjet objavio je 1972. godine preporuke za "Pedagoško poticanje osoba s teškoćama u razvoju i rizične djece i mladeži". Međutim, tek 1978. godine na skupu "Pomoć za teško retardirane - uključivanje umjesto izolacije", počinje se roditeljsko udruženje baviti problemom tretmana osoba s teškom mentalnom retardacijom. U međuvremenu je u velikoj mjeri osigurano pravo na obrazovanje ovim osobama.

Početkom 70-tih godina osigurana je rana rehabilitacija, a oformljen je i sustav radionica pod posebnim uvjetima. Specifične ponude koje su usmjerene na zadovoljavanje potreba odraslih osoba s umjerenom i težom mentalnom retardacijom javljaju se relativno kasno, tek od početka 1980. godine. Kako stoje stvari s odraslim osobama s teškom mentalnom retardacijom?

Može se ustvrditi da ovdje postoje još mnoge točke na nepoznatom terenu. To počinje s neujednačenim definicijama, ovisno o financijeru i završava nedovoljnom diferencijacijom prilikom statističkih obrada. Usprkos tome, pokušat će se prikazati postojeće stanje, promjene koje su u toku, kao i predodžbe o budućim ciljevima.

SADAŠNJE STANJE Rad i radna okupacija

Financiranje i poticanje radionica za osobe s teškoćama u razvoju oslanja se u Saveznoj Republici Njemačkoj na Zakon o osobama s teškim oštećenjima.

Teško oštećene osobe u ovom su kontekstu vrlo široko definirane kao osobe "koje su zbog vrste i težine oštećenja u radnom i profesionalnom životu posebno pogođene" i kojima nije dovoljna samo povremena pomoć.

Dr. Walter Srassmeier profesor je na Studiju specijalne pedagogije Sveučilišta u Würzburgu
Kontakt adresa: Lehrstuhl Sonderpädagogik III, Universität Würzburg, Wittelsbacherplatz 1, D-97074 Würzburg, Deutschland